

9. **VELTE LATVIJAS UNIVERSITĀTEI UN KONSERVATORIJAI, 1919-1984** — Atbalsts rakstu krājuma publicēšanas izdevumu segšanai.
DARBA VEICĒJS: Alekis Dreimanis, 287 Neville Drive, London, Ont. N6G 1C2, Canada.

A. DREIMAŅA SNIETĀIS PROJEKTA APRAKSTS: "Latviešu akadēmiskā mācības spēku un zinātnieku apvienības (LAMZA) rakstu krājums aptver 26 autoru 37 rakstus, kas grāmatā ietilps apm. 320 lappušēs. Rakstu krājums ar dažādiem papildinājumiem, izauga no Latvijas Universitātes un Latvijas Konservatorijas 60 gadu dibināšanas atceres konferencē 1979. gada un latvietības uzturēšanas simpozija 1981. gada.

Rakstu krājuma nolūks ir publicēt vienkopus autentiskas ziņas un rakstus par Latvijas Universitāti, Latvijas Konservatoriju un Lauksaimniecības Akadēmiju tās darbības laika līdzstrādnieku iztīrījumā, sniegt pārskatus par latviešu akadēmiskiem pasākumiem brīvā pasaulē un okupētajā Latvijā, iztīrīt latvietības uzturēšanas jautājumā, apcerēt latviešu zinātnieku pētniecības tematus dažādā nozarēs, un rosināt latviešu jauno zinātnieku pievēršanos latviešiem svarīgu problēmu pētīšanā.

Rakstu krājuma manuskriptus redīgējuši Dr. P. Norvilis, prof. J. Lielmežs un doc. A. Šturm. Izdevumu iespiedis U. Gravas Underline Publishing Co. spiestuvē.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$ 1,200.- kā neatmaksājamu piešķirumu un \$ 1,000.- kā aizņēmumu, ko paredz atmaksāt divu gadu laikā. Krājuma iespiešanas izdevumi: Salīkšana, 320 lpp. \$ 3,000.-, iespiešana, 500 eks. \$ 5,000.-, pasta un iesaiņošanas izdevumi \$ 500.-. Kopā \$ 8,500.-. Paredzētie ienākumi: Subskribentu iemaksas un ziedošumi \$ 1,600.-, subskribentu galīga samaka \$ 2,000.-, Kultūras Fonda pabalsts \$ 900.-, LAMZAs piemaksa \$ 2,000.-. Kopā \$ 6,500.-. Iztrūkumu paredz segt ar LF pabalstu.

ATSAUKSMES: Prof. Dr. med. Jānis V. Klaviņš: "Es ieteicu atbalstīt rakstu krājuma *Velte Latvijas Universitātei un Konservatorijai, 1919-1984* publicēšanu, ko iecerējusi Latviešu akadēmisko mācības spēku un zinātnieku apvienība. No pievienotā saturā rādītā redzams, ka šis rakstu krājums aptvers LU darbību tik plašā apjomā, kāds vēl nav publicēts. Šī informācija noderēs gan kā vēsturiska dokumentācija, gan arī kā mudinājums latviešu jaunajām paudzēm veidot nacionāli akadēmisku kultūru."

Dr. Uldis Blūķis: "Rakstu krājums daudzpusīgi parādīs LU un LK devumu latviešu augstākajai izglītībai un pētniecībai, kā arī demonstrēs rietumos dzīvojošo latviešu pētniekus sasniegumus latvietības problēmu pētīšanā. Krājuma autori garantē krājuma augstu kvalitāti. Domāju, ka krājums var ieinteresēt visus, kujiem ir kāda interese par latviešu augstāko izglītību un latviešu veikto pētniecību dažādos laukos, bet it īpaši krājumā savāktie materiāli noderēs pētniekim vēsturē."

Prof. Dr. Edgars Anderssons: "Šis izdevums sniedz krietnu ieskatu abu neatkarīgās Latvijas augstāko mācības iestāžu tapšanā, attīstībā un darbībā, iepazīstina ar šo iestāžu un Jelgavas Lauksaimniecības Akadēmijas mācības spēkiem un darbību okupāciju laikā, sniedzot daudz līdz šim nezināmas un nepublicētas informācijas.

Šo grāmatu bagātīga arī ievērojamu mūsu zinātnieku apceres par augstāko izglītību, vēstures pētniecību, valodniecību, filozofiju, psicholoģiju, sasniegumiem matemātikā, geoloģijā, ķīmijā, inženierzinātnēs, kā arī pētījumi par latvietības uzturēšanu un citā rakstura informācija.

Ne trīdā, ne okupētajā Latvijā mums līdzīgu izdevumu nav, kādēļ mūsu interesēs būtu, lai šis izdevums ieraudzītu dienas gaismu un nokļūtu lasītāju rokās un bibliotēkās."

10. **STRUKTŪRĀLĀS UN EKONOMISKĀS PĀRMAINĀS LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBĀ ZEM PADOMJU SAVIENĪBAS OKUPĀCIJAS** — Atbalsts rakstu krājuma materiālu sakopošanas un manuskripta sagatavošanas izdevumu segšanai.

DARBA VEICĒJS: Juris Zuševics, 12580 North Bayshore Drive, North Miami, Florida 33181.

JURA ZUŠEVICA SNIETĀIS PROJEKTA APRAKSTS: Plānotais rakstu krājums ir pētniecības darbs par Latvijas lauku iekārtas un gadu simteņiem ilgušās viensētu sistēmas iznīcināšanu, pārveidojot to latviešu tautai svešajā, ekonomiski un struktūrāli neattaisnojamā kopsaimniecību iekārtā.

Rakstu krājuma balstītos uz statistisko materiālu un informāciju klāstu, kas publicēti okupētās Latvijas dažādajos periodiskajos izdevumos, statistiskajos pārskatos un rietumu zemēs apzinātos ziņu avotos. Tie raksturotu pārmainīgas Latvijas lauksaimniecības struktūrā, ekonomiskos panākumos, kā arī Latvijas lauku ļaužu dzīves veidā zem uzspiestās kollektivizācijas. Tā nenozīmē tikai lauku ražošanas fórmu maiņu, bet ar to saistās arī postīgās pārmaiņas sadzīves veidā, cilvēku attiekīsmēs pret darbu un piederību savai dzimtai vietai.

Tentatīvs plānotā darba konsepts:

1. Latvijas brīvalstis lauksaimniecības stāvokļa raksturojums un statistisks pārskats Padomju Savienības okupācijas priekšvakarā.
2. Pārmaiņas Latvijas lauksaimniecībā pēc okupācijas un Tautas valdības laikā.
3. Lauksaimniecības stāvoklis pēc Latvijas pievienošanas Padomju Savienībai.

4. Lauksaimniecības stāvoklis Vācijas okupācijas gados.

5. Latvijas lauksaimniecība pēc otreizējās padomju okupācijas.

Kā līdzstrādnieki iesaistīti pazīstami lauksaimniecības speciālisti un piedzīvojuši agronomi no brīvās Latvijas laikiem, kas parādījuši interesu un aktivitāti trimdas sabiedriskajā darbā un savas profesijas interesēs: agr. Ernests Donis, agr. Kārlis Valters Liepiņš, agr. Alfrēds Ozols, agr. Jānis Daģis, agr. Dr. med. vet. A. Vanags, oec. Ansis Rozenbachs u.c.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$ 1,200.- kā neatmaksājamu piešķirumu, kuŗu sadals līdzstrādnieku vajadzībām un materiālu vākšanai, kopēšanai, pārrakstīšanai un citām vajadzībām.

ATSAUKSMES: Vilis Hāzners, sovjetologs: "Sava iesniegumā autors ir motievējis šī darba nepieciešamību un lietderību. Projekts ir joti rūpīgi iecerēts, un pēc tā sagatavošanas to paredzēts izdot grāmatā, ev. pat angļu valodā, lai tā izgaismotu komūnistiskās lauksaimniecības aplamās rīcības un citas ēnas pušes.

Personīgi joti labi pazīstot Dr. agr. Juri Zuševicu, viņa rūpīgo pieeju ikviename zinātniskam darbam, tāpat viņa pieteiktos līdzstrādniekus, atrodū par vajadzīgu un nepieciešamu lūgt LF neliegt savu atbalstu projekta autora lūgumam."

Arvīds Bļodnieks, Latvijas Institūta padomes priekšsēdis: "Ir domāts apskaitīt Latvijas lauksaimniecības vēsturi, uzplaukumu brīvības gados, grūtības vācu laikā un postu Padomju okupācijā. Pēdējā posmā paredzēts uzsvert lauku ētas noārdīšanu piespiedu kolhozu ierīkošanā un šī procesa iespāidu uz latviešu tautas dabu, darba mīlestību un dzīves ziņu. Savāktos materiālus izdos grāmatā. Pievienos arī nodajas par mežkopību un veterināro aprūpī okupāciju gados."

11. JAUNIEŠU IZDEVUMĀ JAUNOS ZVANOS PUBLICĒTO AUTORU APBALVOŠANA — Godalgs jaunajiem autoriem.

DARBA VEICĒJS: Eduards Avots, 3310 Ramswood Court, Apt. 203, Grand Rapids, Michigan 49505.

Eduards Avots aizsaukts mūžībā 1984. g. 8. septembrī. Darba veikšanu uzņēmusi Julieta Rumberga.

EDUARDĀ AVOTA SNIETĀIS PROJEKTA APRAKSTS: Jaunie

Zvanī ir žurnāla *Treji Vārti* un ALJAs *Veja Zvanu* literārs pielikums, tikai ar jauniešu (vidusskolēnu un studentu) rakstiem, kas iznāk jau trīs gadus. Izdevuma mērķis ir rosināt jauniešus pievērsties un vingrināties vārdu mākslā, rakstot reportāžas, stāstus, homoreskas un dzejoļus. Ar šo rakstu publicēšanu, vērtēšanu un arī materiālām balvām šo darbu varam sekmēt un veicināt.

Katra nākamā gada sākumā ipāša komisija izvērtē *Jaunajos Zvanos* iepriekšējā gada 6 numuros publicētos rakstus un piešķirs tās rīcībā esošās naudas balvas 50.- līdz 200.- dolāru apmērā. Izvērtēšanas komisija sastāvētu no Latviešu Fonda padomes izraudzīta priekšsēza un diviem locekļiem: *Jauno Zvanu* galvenā redaktora Eduarda Avota un ALJAs nozīmēta pārstāvja. Katra gada sākumā komisija iesniegs LF padomei apbalvoto autoru vārdu, kā arī tos publicēs laikrakstos.

1981. un 1982. gadā LF padome piešķira atbalstu balvām kopsummā par \$ 600.-

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$ 1,200.- kā neatmaksājamu piešķirumu, kuŗu izlietos trīs gados, piešķipot ik gadus balvās \$ 400.-

ATSAUKSMES: Julieta Rumberga, žurnāla *Treji Vārti* redaktore: "Es kā Latviešu Fonda dalībnieces ar šo atbalstu *Jauno Zvanu* redaktora Eduarda Avota iesniegumi fondam piešķirt *Jauno Zvanu* jauno autoru balvām pieprasito summu, jo šis ir jauniešu izdevums, kas jau iznāk ceturtu gadu un ir nozīmīgs mēģinājums iestiepties jauniešus no studējošo aprindām vingrināties rāksīt un vēlāk publicēties latviešu presē un arī literārā laukā."

Jau tagad varam minēt dažus šādus jauniešus, kas ir uzrādījuši cerīgus panākumus, kā Zinta Aistara, Ingrīda Cādere, Valdis Ronis, Guntis Šmidchens, Gunārs Cāzers, Lauma Cēnne u.v.c."

Rita Gāle, dzejniece un latviešu valodas skolotāja: "Ziemas un vasaras vidusskolas ik gadus beidz latviski diezgan vispūsīgi izglītoti jaunieši. No tiem tikai nedaudzām latviešu valodas zinašanas ir apvienotas ar spējām un vēlēšanām rakstīt latviski. Trimdas latvisķas rakstniecības un žurnālistikas pastāvēšanā joti svarīga ir jaunaudze. Godalgu piešķiršana ir viens no līdzekļiem jaunu rakstnieku uzmodināšanai un atbalstīšanai."

12. LATVIA: A CAPTIVE NATION DOKUMENTĀRA TELEVĪZIJAS FILMA — Atbalsts filmas izgatavošanas izdevumu segšanai.

DARBA VEICĒJS: Režisors Andris Ķesteris, 36 Kinnear Street, Ottawa, Ont. K1Y 3R6, Canada.

ANDRA ĶESTERA SNIETĀIS PROJEKTA APRAKSTS: Mans mērķis ir izgatavot profesionālās kvalitātes dokumentētu skāpu filmu vienas stundas gaumē uz 16 mm filmas, lai to varētu lietot un izdalīt televīzijai, privātām raidītāju stacijām, valdības iestādēm un skolām, kā latviešu, tā arī citu tautību.

Galvenais iemesls šim pasākumam ir, lai populārizētu Latviju un latviešus bīvajā pasaulei un uzsvērtu vēsturisko Latvijas stāvokli. Tāpat arī, lai dokumentētu latviešu un Latvijas vēsturiskos notikumus, pirms daļa no materiāliem un pieredzes tiek paziņoēta.

Šī filma atspoguļojas īsu vēsturisko pārskatu par Latvijas izceļsmi un tās tautu, rādot tās attīstību par modernu demokratisku republiku. Tāpat gadu tecējumā apskatot lielāko daļu no kataklizmiskiem brīziem tās vēsturē, kas piespieda lielam skaitam latviešu bēgt no savas zemes un viņu sekojošo izceļošanu no Eiropas bēgļu nometnēm uz zemēm, kā Kanadu, ASV, Austrāliju. Zviedriju un citur.

Filmā būs uztverts arī cilvēku pašreizejais stāvoklis okupētajā Latvijā.

Tiks izlietoti izvilkumi no archīvu materiāliem (par pirmo un otru pasaules karu u.t.t.), kas pieejami no dažadiem avotiem. Eiropā un Ziemeļamerikā, tos sakopojot ar intervijām un latviešu stāstījumiem, kas pārdzīvojuši šo vētraiso un vēsturisko periodu.

Šo projektu veikt ir svarīgi arī tāpēc, ka filmas temata vienā daļā uzsvars tiek likts uz notikumiem "Baigājā gadā." Mums ir svarīgi uzglabāt šo notikumu aculiecinieku atmiņas un liecības, jo laiks ir īss un viņu stāsti un atmiņas tiek zaudētas ar vecumā un nāvi.

Paredzētā filma būs pati par sevi svarīgs un neaizmirstams vēsturisks dokuments.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$ 11,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu, kas segtu nelielu daļu no filmas izgatavošanai iesniegtā \$ 161,092.- budžeta (Kanadas dolāros).

Budžetā uzrādītie izdevumi: Materiālu un dokumentu sakopošana, scenārija sagatavošana \$ 4,140.-; nepieciešamā personāla atalgojums \$ 42,600.-; filma, iekšapošanas materiāli \$ 10,987.-; kameras, gaismas kermēju un skāpu aparātūras īre \$ 21,850.-; oriģinālu, autentisku dokumentāru filmu iegāde \$ 25,000.-; honorāri un maksājumi \$ 1,250.-; ceļa izdevumi materiālu apgūšanai \$ 1,679.-; laboratorija un filmas pirmsākopojums izgatavošana \$ 15,156.-; redīģēšana \$ 12,480.-; dažādi citi sīki izdevumi \$ 25,950.-.

Atbalsts no citiem avotiem: Canada Council \$ 40,000.-, Secretary of State (Multicultural) \$ 31,972.-, Ontario Arts Council \$ 25,000.-, National Film Board of Canada \$ 2,640.-, Brīvības Fonds \$ 2,000.-, Daugavas Vanagi \$ 3,000.-; privāti ziegodumi (algas) \$ 42,340.-, Latviešu Fonds (sēklas naudas piešķirums) \$ 4,140.-. Kopā \$ 151,092.-.

ATSAUKSMES: Senator Paul Yuzik, The Senate of Canada: "As far as I am aware, no other film of this nature exists today and thus would be a welcome asset in explaining the important features of this ethnic group to other Canadians.

Hence, I believe that this film project is realistic, worthy and that it will definitely fill a need both historically and culturally. Similarly, it will serve to explain to other Canadians something about an ethnic group which is not well known but is indeed a part of the multicultural scene.

Thus I do not hesitate to give it a high recommendation since this very unique project will become an historical record of Latvian heritage."

John Evans, M.P., Parliamentary Secretary to the President, Privy Council: "The history of Latvia and its people is a tumultuous one, and it is a direct result of this turbulence that thousands emigrated to our country. I feel that the treatment of Latvian history that Mr. Ķesteris has in mind would be of great educational benefit to Canadians of Latvian, indeed, of any extraction. I have examined closely the attached proposal, and find it comprehensive and worthwhile."

Roger Easton, Chief, Technical Operations, National Film, Television and Sound Archives: "Mr. Ķesteris is fully competent and experienced to technically carry out the production of this film within the guidelines which he has suggested in his budget estimates. He has the technical knowledge and expertise required to successfully complete the project."

The budget appears to have been carefully planned and though it is considered a relatively low budget for a documentary, it is fully adequate to achieve the desired results."

Catherine Jonasson, Head, Audio-Visual Centre, Art Gallery of Ontario: "To my knowledge, there is no responsible film documentation of the period outlined in this proposal and as the Latvian community is a vibrant, productive element of Canadian society, a film of this nature could provide the public with pertinent information on an important period in Latvian history. Upon completion, I would certainly consider screening such a film at the Art Gallery of Ontario."

T. E. Kronbergs, President, Latvian National Federation in Canada: "We wish to express our feeling that we consider this to be an extremely worthwhile and unique project with far reaching effects not only for the Latvian-Canadian community, but for all Canadians."

It will also serve as an important historical document in itself, since it helps to preserve, in an audio-visual medium, a part of the Latvian heritage which in recent times has come under constant pressure from outside forces which tend to intolerance and discrimination.

The Latvian National Federation in Canada totally supports the aims of this production and through its network in Latvian centres throughout Canada will be pleased to contribute to the distribution of the film upon its completion."

13. LATVIEŠU VIDEO AUDZINĀŠANAS PROGRAMMU CIKLS — Atbalsts īsprogrammu izgatavošanas izdevumu segšanai.

DARBA VEICĒJS: Jānis Valdmanis, Latviešu video studija, P.O. Box 8224, Dundas, Ont., L9H 5G1, Canada.

JĀNA VALDMAŅA SNIETĀIS PROJEKTA APRAKSTS: Latviešu video (LATV) studija un bibliotēka ir uzpēmēties veidot labi sagatavotu īsprogrammu ciklu latviešu bērniem pamatskolas vecumā. Programmas būs raitas un tematika bērniem saistoša, tā lai bērns nemanot iegūtu plašāku vārdu krājumu un izteiksmes spējas. Katra programma būs 20 min. garā. Darba plāns iecer sagatavot vissmaz sešas programmas pirmā gadā, bet kopā divdesmit programmu nākamo trīs gadu laikā.

Cikls būs īpaši piemērots bērniem līdz trešās klases līmenim. Programmas risināsies rātā tempā, lai pastāvīgi saistītu bērnu uzmanību. Programma uzsverēs latviešu valodas vārdu krājuma papildināšanu, lietojot tematus, kas bērniem ir pazīstami un lietojami, piem. "ciemošanās lauku saimniecībā", "mājas būvēšana", "futbola spēle" u.t.t. Katrā programmā arī rādis bērnus pašus, piem., nometnē, skolā, fotogrāfijās un citur. Šādus materiālus aicināsim iestūt no organizācijām un ģimenēm visā pasaulē, lai ar to veicinātu bērnu piederības sajūtu mūsu tautai.

Iecerēta arī ir rokas grāmatīpa, ko piegādātu cikla lietotājiem. Rokas grāmatīņā būs ieteikumu skolotāju/vecāku pārrunām ar bērniem.

Līdzstrādnieki: Jānis Dāvis, profesionāls audio-visuālo līdzekļu techniķis un fotografs; Ilze Valdmane, *Mazputniņa* līdzstrādniece, latviešu bērnu dārza vadītāja; Ilze Jansone, bērnu literatūras ilustrātore; Jānis Klavīņš, bibliotēkārs; Mārīte Klavīņa, *Mazputniņa* līdzstrādniece; Anita Liepiņa, latviešu skolas skolotāja, bij. *Mazputniņa* tehniskā redaktrise. Konsultanti: Dr. Solveiga Miezīte un Zigis Miezīts.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$ 5,000.- (Kanadas dolāros) kā neatmaksājamu piešķirumu, kas segtu trīsgadīgā projekta visus pirmā gada izdevumus. Katra gada izdevumu sadalījums (Kanadas dolāros):

100 stundas uzpēmšanas aparātu lietošana *	\$ 1,000.-
200 stundas montēšanas aparātu lietošana *	2,000.-
30 portable 3/4" video lentas (10 stundas)	600.-
20 parastas 3/4" video lentas (20 stundas)	700.-
5 1/2" lentas (10 papildus stundas)	100.-
4 montēšanas lentas	120.-
Administratīvie izdevumi	100.-
Grafiskie materiāli	100.-
Honorāri un mākslinieku izdevumi	280.-

Kopā \$ 5,000.-

*) Programmu veidošanai, par aparātūras lietošanu, Latviešu video studija prasīs minimālo lietošanas cenu, kas ir \$ 10.- par stundu filmēšanai un montēšanai. Šīs summas LATV izlietos studijas aparātūras uzlabošanai.

Atbalsts no citiem avotiem: Nākamo divu gadu izdevumu segšanai līdzekļus ir paredzēts līgt no Kanadas un Ontario valdībām.

ATSAUKSMES: Astra Roze: "Palīdzēdama trīs gadus Toronto latviešu sestdienas skolas bibliotēkā un trīs gadus latviešu skolas "Valodiņa" bibliotēkā, redzēju, cik ļoti grūti ir piedābit caurmēra bērnu, kas uzaug citkultūru iespaidā, pie grāmatu lasīšanas jebkūpā valodā. Modernie bērni uzaug, skatoties gan labas, gan sluktas televīzijas programmas angļu un citās valodās. Vizuālās programmas moderno bērnu var daudz ieteikmēt. Tāpēc mums šīs fakti ir jāizmanto un jāgādā, lai latviešu bērni var augt latvisķu vizuālu ieteikmē. Vienīgais veids, kā šo ieteikmi var gūt ir filmām un video-lentēm latviešu valodā.

Janis Valdmanis jau ir pierādījis savas spējas video-lenšu laukā, tāpēc bez kādām šaubām mums ir jāatbalsta J. Valdmaņa pasākums video-programmu cikla veidošanai bērniem. Skatoties video-lentes latviešu valodā, bērni gūs plašāku vārdu krājumu, pieradis dzīrdēt latviešu valodu plūstam no viņiem ierastā ekrāna un līdz ar to atradīs, ka arī latviešu valoda ir lietojama vispasaules modernajā tehnoloģijā."

A. A. Rubenis, Toronto latviešu skolas "Valodiņa" pārzinis: "Ar šo es gribētu izteikt savu atbalstu Jāņa Valdmaņa pieprasījumam Latviešu Fondam, lai izpalīdzētu ar video aparātūras iegādi. Esmu vairākus gadus pazinis Jāni un Ilzi Valdmanus un varu liecināt, ka viņi ar lielu interesu un ar lielu nopietnību kērušies pie latvju bērnu latviešu apmācīšanas. Man, kā Toronto latviešu skolas "Valodiņas" pārzinim, ir liela interese mūsu bērnu latvisķu audzināšanā, it sevišķi ar jaunām un laikmetam piemērotām metodēm. Mūsu jaunā paaudze nebūs apmierināta tikai ar vecām mācīšanas metodēm — viņiem būs jāsniedz latvisķas zināšanas, pielietojot visjaunākos līdzekļus.

14. J. RIEKSTINA LATVIEŠU STUDIJU CENTRA BIBLIOTĒKAS MIKROFILMU NODAĻAS IZVEIDOŠANA — Atbalsts mikrofilmu iegādei.

DARBA VEICĒJI: JR LSC akadēmiskās padomes loceklis: Ģirts Kaugars, 5209 Douglas Avenue, Kalamazoo, Michigan 49007; Valdis Muižnieks un M. Petersone.

ĢIRTA KAUGARA SNIETGAIS PROJEKTA APRAKSTS: Jāņa Riekstiņa Latviešu Studiju Centrs pašreiz kalpo viena gada studiju vajadzībām, kas parādza nākotnē paplašināsies uz diviem. Lai pilnībā attaisnotu naudu un darbu, kas tajā ieguldīts, LSC ir jātrop arī par centru, kuŗā var strādāt pētnieki, rakstot gan diplomasdarbus, gan citus pētījumus. Kaut bibliotēka veidojas izcila, ir pilnīgi skaidrs, ka būs daudz vērtīgu materiālu, kas sava retuma dēļ nekad šajā bibliotēkā neatradīsies. Retie materiāli diezgan lielā skaitā jau mikrofilmēti, citi vēl jāfilmē. Tie izkaisīti pa visu pasauli, pētniekim pieejamas kopijas, bieži dārgas, tikai tad, ja zināma Joti specifiska informācija: datums, autors, lapaspuse u.t.t. LSC bibliotēka ir izcili pie-mērota vieta šajā materiālu sakopošanai, lai veicinātu un atvieglotu mūsu pētnieku darbu.

Mikrofilmu iegāde tiks veikta saziņā ar LSC mācību spēkiem, vadoties no V. Zepa sastādītā *LETTICA IN MICROFILM* saraksta. Paredzam arī pilnīgu Helsinku bibliotēkas latviešu daļas mikrofilmu iegādi, kas daļēji veikta ar Latviešu Fonda atbalstu.

Retos materiālus, kuŗu iegāde LSC nav iespējama, mikrofilmēsim pēc iespē-jām un vajadzības.

Mikrofilmu lastāju iegādāsimies par LF 1982. gadā piešķirtajiem līdzekļiem.

JR LSC akadēmiskā padome: V. Klive (priekšsēdis), T. Bērziņš, V. Kārklis, Ģ. Kaugars, J. Mežaks, V. Muižnieks, M. Petersone, V. Ronis, Z. Rudzītis, L. Ru-perte un B. Zommere.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$ 3,000.- gadā uz trim gadiem kā neatmaksā-jamu piešķirumu.

ATSAUKSMES nav pieteikta.

15. MŪZIKAS NOMETNE LATVIEŠU JAUNĀS AUDZES MŪZIKIEM — Atbalsts nometnes izdevumu segšanai.

DARBA VEICĒJI: Latviešu jaunatnes dziesmu svētku padome, Mārtiņš Štavvers, priekšsēdis, 291 Lorrairie Drive, Baie d'Urfe, Quebec, H9X 2R2, Canada.

MĀRTINA ŠTAVVERA SNIETGAIS PROJEKTA APRAKSTS: Mūzikas nometne latviešu jaunās audzes komponistiem, mūzikiem, diriģentiem, kamerkoristiem un citiem interesentiem mūzikas laukā, notiks 1985. gadā, laikā no 20. līdz 30. augustam (pirms 5. Latviešu jaunatnes dziesmu svētkiem Montréālā), Mt. Orfordā, 65 jūdzes no Montréālas, Kvebekā. Nometnes administrātors būs Jānis Mateus.

Latviešu sabiedrībā, lai veicinātu mūsu jaunatnes ieaugšanu latviešu vidē un kultūrā, radusies liela vajadzība pēc speciāliem kursiem un nometnēm. Jaunatnes dziesmu svētku ietvaros esam noskaidrojuši, ka jaunatne ir plaša interese latviešu mūzikā. Lai dots iespēju šiem jauniešiem (un vēl apzinātiejiem, kas nopietni patlaban tiek darīti) papildināt savu latvisko mūzikas izglītību pie mūsu izcilākajiem spēkiem šajā kultūras nozarē, rīkojam šo mūzikas nometni, Kanādā plaši pazīstamā, profesionālā mūzikas nometnē. Tur viji varēs iepazīties ar latviešu mūziku, mūzikas vēsturi, skaņraziem un komponistiem; varēs izveidot dažādus dialogus mūzikas jaunājumos, kas rosinās viņu tālāku darbošanos mūsu kultūras jounradē; viji tuvāk iepazīs savā starpā un ar dažādajiem lektoriem un tādējādi veidos mūsu jauno mūzikai saimi, kas piedalīsies ne tikai jaunatnes dziesmu svētku programmā, bet arī vispārējo latviešu dziesmu svētku programmā un eventuali klūs vispārējo latviešu dziesmu svētku mūzikas nozares vadītāji un dalībnieki. Tādējādi šī mūzikas nometne liks nopietnus pamatus latviešu mūzikas tālākai attīstībai brīvajā pasaule. Jāpiezīmē, ka ceļa izdevumi dalībniekiem būs jāseda pašiem un ka ievērojānu dalības maksas daļu segs dalībnieki paši vai lokālo sabiedrību stipendijas. Lektori savas lekcijas dos bez sevišķas atļidzības. Mūsuprāt, nav šaubu, ka vajadzība ir liela un ka ieguvums būs ievērojams.

Apzinātie lektori: Prof. T. Ķeniņš, pianists A. Ozoliņš, vijolniece R. Lielmane, diriģents A. Purvs, komponisti un mūziki Guntars Gedulis, Dace Štavvere-Aperāne, Imants Mežaraups, P. Aldiņš, J. Steprāns, L. Zobena u.c.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$ 15,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu, kas segs apm. vienu piektu daļu no nometnes izdevumiem.

Paredzētie ienākumi: Dalībnieku maksas (\$ 200.- no dalībnieka) \$ 20,000.-, federālās un provinciālās valdības atbalsti \$ 20,000.-, privāti atvēlējumi \$ 15,000.-, Latviešu Fonda atbalsts \$ 15,000.-. Kopā \$ 70,000.-.

Paredzētie izdevumi: Uzturēšanās maksa (\$ 450.- par dalībnieku) \$ 54,000.-, telpu un instrumentu ires \$ 10,000.-, transports no Montréālas \$ 3,000.-, citi izdevumi (mācības līdzekļi) \$ 3,000.-. Kopā \$ 70,000.-.

ATSAUKSMES: Prof. Tālivaldis Ķeniņš: "Šāda mūzikas nometne solās būt vienreizējs notikums latviešu mūzikas dzīvē svešumā. Pēc manas personīgās pieredzes, mūzikas nozares aktivitātes un nodarības 2x2 nometnu laikā ir Joti ierobežotas un visnotaļ nevar apmierināt to jauniešu prasības, kuŗiem par latviešu mūziku ir dzīļākā interese. Vasaras vidusskolas mūzikas programmas, cik man zināms, apstākļu robežas dara to labāko, bet atkal — ārpus pāris lekcijām un piedāvāšanas korūpā un koklēšanā, nekāda pamatīgāka ievirze latviešu mūzikā un tās izpilda aspektā nav praktiski iespējama."

Projekts, ar kuŗu nāk priekšā Latviešu jaunatnes dziesmu svētku padome, tādēļ pelna vislielāko ievēribu un Latviešu Fonda labvēlību papildus līdzekļu piešķišanā, lai nometni varētu praktiski organizēt. Mt. Orfords mūzikas nometnes telpas ir Kanādā vislabākās (vingrināšanas studijas, flīģeli, koncertzāle, apmetnes), kur jau gadiem noris Kanadas ievērojamākā mūzikas nometne jauniešiem. Par izvēlētiem mācību spēkiem un lektoriem jāsaka, ka tie pieder pie vispazīstamākiem un respektētiem latviešu mūzikiem svešumā, gan no jaunākās, gan arī no vecākās pauaudzes, kas nodrošinās nometnei mūzikāli nopietnu bazi profesionālā līmenī. Jaunie latviešu mūzikā, kas tur piedalīsies, tur saņems ne tikai piemērotu instrukciju latviešu mūzikas laukā, bet gūs dzīļakus iespaidus mūsu skapu mākslā, kas varbūt nozīmīgi ietekmēs to nākamās karjēras latviskas mākslas virzienā."

Pianists Artūrs Ozoliņš: "Lai īstenotu šo projektu, ir vajadzīgi lieli finansiāli atbalsti un kopā ar Jaunatnes dziesmu svētku padomi es ceru, ka Latviešu Fonds piešķirs krietnus papildu līdzekļus. Visi lektori, ieskaņot mani, pasniegs standas un lekcijas par brīvu, bez maksas, ziedojot ap divi nedēļām no mūsu laika. Jaunie latviešu mūzikā, kas piedalīsies, cerams, gūs iedvesmi turpināt studināt latviešu komponistu darbus un latviešu."

Prāvests Arturs Voitkus: "No savas puses Joti atbalstu rīkotāju lūgumu, piešķirt Latviešu Fonda pabalstu Mūzikas nometnes rīkošanai."

Dace Štavvere-Aperāne, mūziķe, komponiste: "Kontakts ar izciliem mūzikiem, kā pianistu Artūru Ozoliņu, komponistu Tālivaldi Ķeniņu un vijolnieci Rasmu Lielmani, dos īpaši jauniem latviešu mūzikiem vienreizēju ieskatu latviešu mūzikas interpretācijā, vēsturē un rākstura īpašībās. Blakus privātām stundām, katrs dalībnieks varēs piedalīties korī, ansambļos, kamerkorī, orķestri, lekcijās un koncertos.

Lai latviešu mūzikas tradīcijas kopšana un jaunrade turpinātos, mūzikas nometnes rīkošana 1985. gadā ir nepieciešams pasākums. Atbalstot "Mūzikas nometni '85", Latviešu Fonda dalībnieki palīdzēs segt nometnes finansiālos izdevumus un nodrošināt latviešu sabiedrības mūzikalo kultūru."

Diriģents Arvīds Purvs: "Jau sen esmu novērojis, ka latviešu sabiedrībā trūkst mērķtiecīga topošo jauno latviešu mūžiku iepazīstināšana ar latviešu mūziku, tās vēsturi un tradīcijām, kā arī praktiska ievadīšana darbā latviešu sabiedrībā. Protams, nevar noliegt to, ko devušas 2x2 nometnes, latviešu vidusskolas un vasaras skolu programmas, bet pārāk bieži tieši mūzikas nozaru darbībai ir pašplūsmes raksturs, piemērojoties dalībnieku — mūzikas mīlotāju nevienādam un pat zemam mūzikas izglītības līmenim."

M. Štavvera plāns ir projekts ar profesionālu pieeju, gan kā iespējami izciliāko latviešu mācībspēku pieaicināšanā, gan arī apstākļu radīšanā nopietnām mūzikas studijām un nodarībām. Mt. Orforda mūzikas nometnes telpas ir visā Kanādā vislabākās un tajās pieejami teicami mācīblīdzekļi, studiju telpas, koncertflīģeli un koncertzāle. Šī nometne ir specifiski domāta jauniešiem ar jau zināmu mūzikālā gatavību un var izvērsties par nopietnu faktoru jauno mūžiku ievadīšanā darbā latviešu sabiedrībā."

16. ATMIŅU DOKUMENTĀCIJA PAR BALTIJAS MAZPULKIEM — Atbalsts brošēta izdevuma sagatavošanas un pavairošanas izdevumu segšanai.

DARBA VEICĒJS: Ādolfs Eglītis, 313 LaClede Avenue, Colorado Springs, Colorado 80906.

ĀDOLFA EGLĪŠA SNIETGAIS PROJEKTA APRAKSTS: Latvijas, Lietuvas un Igaunijas lauku jaunatnes ārpusskolas audzināšanas un izglītības organizācijas Baltijā vairs nepastāv. Taču atmiņas un šīs kustības — Mazpulkā — vēsture un nozīme pastāv. No 1918. līdz 1938. gadam Mazpulkā piedzīvoja augšanu, uzplaušanu un uzziedēšanu, bet auglu vākšana šai jaunatnes kustībai tomēr izpalika, jo Baltijā okupēja naidīga vara, kuŗā brīva zemnieka ideoloģija tān privātīpašums kļuva neciešami.

Par Baltijas mazpulkā vēsturi tomēr gribēs mācīties un zināt cilvēki, kuŗiem būs brīv to darīt. Šo vēsturi un dokumentāciju studēs jaunatne, audzinātāji un valsts-vīri, lai liktu kopā faktus par mazām tautām un to likteņiem un dzīvi brīvibā. Ir un būs valsts-vīri, kuŗi gribēs redzēt Baltijas tautu dzīves faktus, turpinot dzīvi nebrīvibā un bez cilvēku pamattiesībām.

Iecerētais projekts kalpos šo augstāk minēto vēlmju piepildīšanai, jo šāda sakopota ziņu avota mums šobrīd nav un maz cerību, ka tāds radīsies arī tuvākā nākotnē.

Izdevums būs angļu valodā, 8 1/2x11 collu formātā, fotokopijas technikā, apm. 100 lappušu biezumā. To ir paredzēts izgatavot 300 eksemplāros.

Sakopotās vielas saturs aptvers astoņas galvenās nodalās ar vielas tematiem chronoloģiskā secībā. Pirmās piecas nodalās ietvers Mazpulkū vēsturi, darbības iz-pausmi un norisi Latvijā un vēlāk trimdā. Sestajā tiks apskatīts, ko Amerikas Mazpulkū (4-H) savā 80 gadu vēstures grāmatā saka par Latviju un viņas Mazpulkumi. Septītā un astotā būs rezervētas lietuviešu un igauņu Mazpulkū kustības aprakstiem un dokumentācijai.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$ 1,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu, kas segtu lielāko daļu no izdevuma sagatavošanas un publicēšanas izdevumiem. Izdevumi: Manuskripta sagatavošana un redīgēšana \$ 250.-, pavairošana \$ 1,200.-, iesiešana un pabeigšana \$ 150.- Kopā \$ 1,600.- Iztūrīstošos \$ 600.- darba veicējs segs personīgi. Izdevuma pārdošanas cena \$ 6,- par eksemplāru.

ATSAUKSMES: Elsie Thomas, Associate Professor, University of Nebraska Archives & Special Collections: "Sakarā ar Mazpulkū lielo nozīmi jaunatnes audzināšanā Latvijas neatkarības laikā, es esmu pārliecīnāta, ka šāds izdevums būtu joti vērtīgs ne tikai latviešiem, bet arī amerikāniem, it sevišķi ievērojot apstākļi, ka Ulmanis ierosinājumu saņēmis savā studiju laikā Nebraskas universitātē. Nebraskas universitātē laukaimniecības fakultāte vēl šodien ir joti lepna, it sevišķi 4-H nodala, ka Ulmanis, cīta starpā, arī nodibinājis šo organizāciju Latvijā. Eglīša kunga nolūks, publicēt šo izdevumu angļu valodā, ir joti ieteicams, jo tādā veidā tas būtu pieejams plašākai publikai."

Būtu ieteicami uzsākt šo projektu drīzā laikā, kamēr vecie Mazpulkū vadītāji vēl ir dzīvi. Tādā veidā saturs būtu autentisks un sastādīts no dokumentiem un personīgām atmiņām."

Edīte Zuzena-Metuzala: "Labi pazīstu agr. Ā. J. Eglīti un viņa intensīvo darbošanos, kā LL-kameru Mazpulkū nozares vadītāju pašgu kopš 1936. gada. Mans pirmais mūža draugs bija Hugo Kalmiņš, LL-kameru Mazpulkū nozares dārzkošas instruktors tai pašā laikā Jelgavā. Būdama skolotāja, biju Rīgas Avotu skolas mazpulkū vadītāja."

Ādolfa Eglīša plašās zināšanas, pieredze mazpulkū darbā, paziņānas un viņa vēl tagad neizsīkstošā enerģija un degsme šim projektam ir labākais galvojums, ka grāmata būs faktu bagāta, labi pārskatāma un dos plašu ieskatu triju Baltijas valstu mazpulkū darbībā.

Ne tikai mazpulkū kustības mērķu tuvība vietējo 4-H klubu čarbībai, bet mūsu mazpulkū izvērsta vispārējā jaunatnes audzināšanas baze, kas ietilpina arī pilsētas jaunatni un iesaistīšanos valstīskajā virzienā, pavērs grāmatai ceļu Baltijas valstu izpratnē stipri plašām pasītāju aprindām."

Archībīskaps Arnolds Lūsis: "Agronomā Ādolfa Eglīša iecere izdot angļu valodā grāmatu par Mazpulkū darbību Baltijas valstīs ir apsveicama un es būtu priecīgs un pateicīgs, ja Latviešu Fonds varētu sniegt grāmatas autoram materiālu pabalstu Šī nodoma īstenošanai."

Piezīmēju, ka mazpulkū organizācija savā laikā ir izaudzinājusi daudzus sabiedriskos darbiniekus, kas bija it īpaši rosgī mūsu organizāciju un draudžu darbā trimdas pirmajos gados."

17. ZENTAS MAURIŅAS KOPOTIE RAKSTI — Atbalsts kopoto rakstu publicēšanas izdevumu segšanai.

DARBA VEICĒJS: Zentas Mauriņas Fonda pārstāvniecība Kanadā, Dr. Eduards Upenieks, 2 Park Lane Circle, Don Mills, Ont., M3B 1Z7, Canada.

EDUARDĀ UPENIEKA SNIETĀS PROJEKTA APRAKSTS UN MOTIVĀCIJA: Zenta Mauriņa, rakstniece un eseiste, ir latviešu tautā plašu aprindu iemīlota un cienīta literātē. Ar savām eseju grāmatām un joti populārajiem priekšlaistumu cikliem Latvijas brīvvalsts gados gan Rīgā, gan provinces pilsētās, Zenta Mauriņa mācēja pievērš klausītāju uzmanību gan latviešu, gan Vakareiropas ievērojamāko un rakstnieku gara pasaulei, un ierosināja latviešu lasītājus tuvāk iepazīties ar šo autoru darbiem. Zenta Mauriņa sacerējusi arī vairākus romānus — *Dzīves vilcienu*, *Trīs brāļi*, *Frančeska un citus*, bet viņas ievērojamākie darbi paveikti eseju formā: — *Pārdomas un ieceres*, *Dzīves apliecinātāji*, *Prometeja gaisma*, *Sirds mozaika*, *Tālā gaita*, *Trimdas traģika, iedrīkstīties ir skaisīti*, un vēl daudzi citi sējumi iznākuši pirms II pasaules kara, tā trimdā Vācijā, Zviedrijā un Amerikas kontinentā, vairākos apgādos un izdevumos.

Arī Vācijā Zentas Mauriņas populāritāte bijusi joti ievērojama, un viņas lekciju cikli vācu klausītājiem allaž bijuši jūsmīgu un uzmanīgu klausītāju pilni. Daļa viņas darbu arī sacerēti vācu valodā un izdoti Rietumvācijas apgādos.

Ievērojot Zentas Mauriņas darbu literāro vērtību un viņas lielo populāritāti latviešu tautā, Zentas Mauriņas Fonds uzskata par nepieciešamu izdot viņas darbus pilnā sastāvā, desmit sējumos, lai tie būtu pārskatāmi vienkopus profesionāli redīgētos sējumos un pieejami visu paaudžu lasītājim un literātūras vēsturniekiem.

Zentas Mauriņas Fonds ir jau stājies sakaros ar Astras apgāda vadību Toronto, kas uzņemtos šo darbu izdošanu. Visus desmit kopoto rakstu sējumiem paredzēts izdot piecu gadu laikā, pirmo sējumu izdodot pirms 1985. gada Ziemassvētkiem.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$ 10,000.- kā aizņēmumu, ko paredz atmaksāt piecu gadu laikā. ZM Fonds ir paredzējis izsludināt iepriekšēju parakstīšanos un iemaksas uz visiem kopoto rakstu sējumiem, tā iegūstot vajadzīgos papildus līdzek-

lus iecerēta darba veikšanai un LF piešķirtā aizdevuma atmaksai. Bez jau minētā aizdevuma un iemaksām, projekta reālizēšanas budžetu paredzēts balstīt uz ZM Fonda līdzekļiem, labvēlu ziedojušiem un \$ 10,000.- devuma, kas tiks pieprasīts no Kanadas daudzkuļūru (multiculturalism) ministrijas. Sīkāk izstrādāta izdevumu uzskaita nav saņemta.

Katrū sējumu paredzēts izdot 1000 eksemplāros, no kuriem ir cerības pārdot 900. Sējuma cena \$ 17.- līdz \$ 19.-.

ATSAUKSMES: Dzejnieks Alberts Spoģis, ZM Fonda pārstāvis Vācijā: "Dr. Zentas Mauriņas kopoto rakstu izdošana ir trimdas latviešu neatliekamās uzdevumās.

Kur vien viņa runāja — arvien skaidri teica, ka ir latviešu trimdiniece, kas never atgrizties dzimtenē nebrīvības un mežonību dēļ.

Lūdzu, daret visu iespējamo, lai varētu reālizēt šo mūsu kopējo pasākumu, kā tas paredzēts!"

Dr. A. Rudzīte, Minstres latviešu ģimnāzijas bibliotēkāre un archīvāre: "Ir nepieciešams sakopot Zentas Mauriņas, šīs mūsu populārās esejistes, tik ilgo gadu gājumos publicētos darbus vienkopus *KOPOTOS RAKSTOS*.

Saņemot Mauriņas mūžīgajam Ministerē ne tikai lielu, bet arī mazo tautu grāmatu tulkojumus, tāpat dažādos cittautu periodikā publicētos rakstus, ir jādomā par to, ka latviešiem vairs nav pieejamas visas Zentas Mauriņas grāmatas, senīzpārdotas, un būtu kopoto rakstu izdošanas veidā jārisina šīs jautājums."

18. ALA VASARAS VIDUSSKOLAS — KURSA UN BEVERĪNA — Atbalsts dažādām skolu vajadzībām.

DARBA VEICĒJI; ALA Izglītības birojs — vadītāja Biruta Zommere, 1905 S.W. Pheasant Drive, Aloha, Oregon 97006; Kursas direktore Daira Cīlne; Beverīnas direktors Artūrs Vatvars.

BIRUTAS ZOMMERES SNIETĀS PROJEKTA APRAKSTS: Vasaras vidusskolu mērķis ir pēc iespējas lielākam skaitam latviešu jauniešu sagādāt latvisko izglītību. Finančiāls atbalsts abām skolām ir pilnīgi nepieciešams, lai turpinātu šo skolu latvisķu audzināšanas darbus. Lai mūsu skolas būtu ciešā saskarē ar dzīves un izglītības sistēmas īstendību pārēzējos apstākļos, jāievēro mainīgie apstākļi un vajadzības. Darbam jābūt aktuālam un sekdmīgam. Tāpēc mācības metodes un darba veikšana pastāvīgi jāpārvērtē, jāpapildina un jāmaina.

Abas skolas — Beverīna un Kursa — ir tiešā ALAs atbildībā. Mūsu latviešu skolu uzturēšana ir bērnu vecāku un visas latviešu sabiedrības atbildība. Arī Latvijas valsts atbalstīja un uzturēja skolas. Skolas naudas samaksāja tikai mazu izdevumu daļu. Amerikas Savienotajās Valstīs privātās skolas darbojas ar novēlējumu kapitālu, ko arī var uzsākt par sabiedrības atbalstu, bez kā skolu un universitāšu sistēma nebūtu iespējama.

Latvisķu audzināšanas darbs ietver plašu un latviešiem joti nozīmīgu sadarbošanās darbu lauku. Mūsu latvisķu eksistences turpināšanas ir atkarīga no mūsu jaunatnes un bērniem. Mūsu jaunieši ir tie, kuri veidos, un savā veidā jau tagad veido, latviešu garīgo un laicīgo sabiedrību. Mūsu latviešu eksistences turpināšanas ir atkarīga no tā, cik sagatavoti būs mūsu bērni un jaunieši šo latvisko, sabiedrisko un garīgo dzīvi turpināt. Un ne tikai turpināt, bet veidot — veidot eksistējošos dzīves kultūralajos apstākļos, savienojot un iesaistot savā dzīvē mūsu dārgos sentīvu tīkumus, paražas, mūsu latviešu tautas dvēseli — mūsu latviešu valodu. Mūsu jaunieši latvisķu izglītību ir visas latviešu sabiedrības atbildība. Šī iesnieguma nolūks ir veidot efektīgu finančiālo pienākumu sadalīšanu starp vecākiem un sabiedrību. Veidot to plašāku un sekdmīgāku, veicinot mūsu nacionālo mērķu īstenošanu.

Nakošajos gados Kursā un Beverīnā paredzētas pieci vai sešu nedēļu ilgas vasaras vidusskolas ar apmēram līdzīnējā vai pat lielāku skolēnu skaitu. Abas skolas plāno iegādāties nepieciešamos mācības līdzekļus un iekārtot fonētikas mācīšanai laboratorijas. Kursas vidusskolai vēl jāgādā par klašu telpām, klašu mēbelēm, kartēm un citiem mācības līdzekļiem un kopējamo mašīnu. Beverīnas vidusskola plāno iegādāties skaņu sistēmu, uzlabot biroja inventāru un paplašināt grāmatu skaitu bibliotēkā. Abas skolas mēģinās darbu turpināt nepaaugstinot, jeb minimāli paaugstinot skolas maksas. Daudz skolēnu brauc uz skolām no lieliem attālumiem. Vecākiem jāmaksā lielas summas bērnu transportam uz skolu. Izglītības birojs cer, ka nekād nepienāks reize, kad latviešu jaunietis skolu nevarēs apmeklēt finančiālu grūtību dēļ.

Kursas skola organizē semināra klasi — 5. klasi pēc ceturtās klasses nobeigšanas. Semināra klasses galvenais mērķis ir jauniešiem dot iespēju turpināt gūt latvisķu zināšanas. Šie jaunieši ir mūsu skolu un nometu nakošie audzinātāji. Labu audzinātāju sagatavošana ir joti nozīmīgs faktors mūsu vasaras skolu vasaras nometu sekmju nodrošināšanai.

B. Zommere paskaidro, ka sastādot Kursas un Beverīnas budžetus nākamiem gadiem, pielietoti sekojošie pieņēmumi: 1) Paredzēts ir apmēram tas pats skolēnu skaits. Paredzēts 5-10% dzīves dārdzības pieaugums, bet pēciespējās mazāks skolas naudas pielikums. 2) Kursai paredzēts mazāks lokālo organizāciju un individuālo ziedojušo atbalsts. 3) Paredzēta speciālu mācības spēku piesaistīšana paidagogu un audzinātāju sagatavošanai. 4) Paredzēts iegādāties jaunus mācības līdzekļus. 5) Paredzēts Latviešu Fonda un Amerikas Latviešu Apvienības atbalsts.

SAIMNIECĪBA. No LF prasa \$ 24,500.- kā neatmaksājamu piešķirumu nākamiem trim gadiem, kas sadalīts sekojoši:

1984. g. 15. jūlijā

	1985	1986	1987
Kursai	\$ 5,000..	\$ 5,000.-	\$ 5,000.-
Beverīnai	4,500..	5,000.-	-----
Kopā	\$ 9,500..	\$10,000.-	\$ 5,000.-

Līdzīgas summas ir pieprasītas no Amerikas Latviešu Apvienības. (Skat. pievienotos Kursas un Beverīnas 1983., 1985., 1986. un 1987. gada budžetus.)

ATSAUKSMES: Dr. Juris Petričeks, Kursas padomes loceklis un RKLIC pārstāvis Ziemeļkalifornijā: "Kursas vasaras vidusskola pagājušā gadā atrāda sev pastāvīgu mājvietu Rietumkrasta latviešu izglītības centrā (RKLIC). Mācībām izmantoja jaunceltās ēkas — ēdamzāli un internātu. Šopavasar ceļ klašu un bibliotēkas ēku. Šo telpu iekārtosana un mācības līdzekļu iegāde prasīs vairāku gadu darbu un līdzekļus. Aicinu LF dalībniekus atbalstīt šos ārkārtas izdevumus. Kārtējo izdevumu budžetū sedz vecāku, vietējo organizāciju un sabiedrības ziedožumi."

Dr. Andris Ritmanis: "Kā viens no pirmajiem Latviešu Fonda pilnītiesīgajiem dalībniekiem un kā bij. vicepriekšnieks rietumu krastā, atbalstu ALA Izglītības biroja pieprasījumu Kursas vidusskolas atbalstam 1985., 1986. un 1987. gadam. Lūdzu katru gadu piešķirt pa 5000 dolāriem.

Kā jau ziņāt, Kursa ir jau pati savās telpās, taču vēl ir Joti daudz vajadzību, lai skolas darbība varētu būt Joti sekmīga, un mēs varētu palīdzēt izaudzināt mūsu latviešu jaunos tautas darbiniekus un sabiedriski-politiskās dzīves vadītājus.

Manuprāt Latviešu Fonds atbalsta daudz vērtīgu projektu, taču, *"kas var būt svarīgāks kā palīdzēt izaudzināt mūsu nākošo latvisko audzi!"*

ALA Izglītības biroja vadītājai,
1905 SW Pheasant Dr.
Aloha, OR 97006, USA.

Joti cienītā Zommera kundze!

Latviešu Fonda padome apsvēra Jūsu iesniegumu un nolēma atļaut LF dalībniekiem šī gada balsošanā izšķirties par Kuras un Beverīnas projektu.

Tomēr, padome ir uzskatos, ka nav pareizi atbalstīt skolu vispārējos budžetus ar regulāriem LF atbalstiem — tas būtu jādara ALA, cīfām latviešu organizācijām un izglītības fondiem. Tradicionālā LF loma ir jaunu ideju un neparastu, bet vērtīgu projektu iedzīvināšana. Padomes vēlēšanās turēties pie šāda principa izskaidro Jums agrāk pazīnotā noraidījuma iemeslu labāk nekā citētais padomes lēmums: "Katra nometne atbalstāma tikai vienu reizi."

Šī nostāja nebūt nenozīmē, ka LF padome nav izpratusi vasaras vidusskolu nozīmīgumu latviešu jaunatnes audzināšanā. Gan iepriekšējo gadu pamatlīgi kapitāla padalsti to apliecinā ar nepārprotamu idejisku un finansiālu atbalstu.

Par to, vai LF uzdevums ir nepārtraukti figurēt šo skolu budžetos, būs jāizšķiras mūsu biedriem.

Savās pārrunās padome Joti nopietni apsvēra iztrūkstošo maksājumu Beverīnai, ko bija solījusi ALA, kā līdzīgu devu LF'83. g. pabalstam! Man uzdots Jums paziņot: ja ALA nebūs izpildījusi savas finansiālās saistības, padomes pienākums būs šo faktu paziņot dalībniekiem.

Ticībā, ka esmu izskaidrojis LF padomes viedokli šajos apsvērumos, un tikai labu novēlēdams Jūsu nesavīgā darītā darbā,
Patiess cieņa,

(paraksts)
Guntis Siliņš, LF priekšsēdis

Piezīme: Balsošanas materiālu iespiešanas laikā ALA savas saistības ar Beverīnas vidusskolu ir nokārtojusi.

Ienākumi:	K U R S A — 50 skolēnu				B E V E R I N A — 55 skolēni		
	1983*)	1985	1986	1987	1983*)	1985	1986
Skolas naudas	24,290	29,100	32,100	35,200	35,327	30,200	29,000
Ziedožumi	19,546	16,700	17,600	18,500	9,227	9,000	10,000
Latviešu Fonds	4,500	5,000	5,000	5,000	4,500	4,500	5,000
Amerikas Latv. Apvienība	4,500	5,000	5,000	5,000	----	4,500	5,000
Citi/caurejošas summas	5,350	5,000	5,000	5,000	4,481	3,400	3,500
Kopā	58,186	60,800	64,700	68,700	53,535	51,600	52,500
Izdevumi:							
Birojs, skolas organizēšana	2,161	2,600	2,800	3,100	2,800	3,200	3,500
Mācības līdzekļi	3,078	3,500	3,700	4,000	4,690	4,000	4,000
Telpas, elektrība, ūdens, transports	14,537	17,500	18,600	19,800	12,256	13,700	14,300
Uzturs	19,009	19,200	20,500	21,500	8,468	9,400	9,900
Atalgojumi	7,100	8,100	8,600	9,200	----	----	----
Atalgojumi, ceļa izdevumi	----	----	----	----	16,998	17,300	17,300
Ceļa izdevumi	5,989	6,800	7,400	8,000	----	----	----
Dažādi citi izdevumi, caurejošas summas	2,860	3,100	3,100	3,100	8,323	4,000	3,500
Kopā	54,734	60,800	64,700	68,700	53,535	51,600	52,500

*) budžeta izpildījums

SAPULCES KĀRTĪBAS NOTEIKUMI

1. Sapulce jāvada pēc likumiem, LF statūtiem, darbības noteikumiem un parlamentārās procedūrās, lai sapulces norise būtu raita, lietderīga un bez liekas laika kavēšanas.
2. Visos jautājumos augstākā noteikšana ir sapulcei, pie kuļas autoritātes griežas arī priekšsēdis.
3. Ja priekšsēdis bez sapulces piekrišanas neseko dienas kārtībai vai pārkāpj likumus, LF statūtus, darbības vai kārtības noteikumus, tad katrā dalībnieka pienākums ir "saukt pie kārtības", nemaz negaidot, kad priekšsēdis dos vārdu. Visas debates ir pārtrauktas līdz šo jautājumu nokārtošanai.
4. Sapulcē pieņemtie priekšlikumi un rezolūcijas ir likumīgi saistoši LF-am.
5. Sapulce ir atklāta viesiem un citiem interesentiem, kam priekšsēdis var dot vārdu ar sapulces piekrišanu, bet bez balstiesībām.
6. Priekšsēdis ierosina dienas kārtību un balsošanas veidu ar sapulces piekrišanu.
7. Jebkuri balstiesīgs dalībnieks drīkst "iebilst pie vadības" un kuļā katrā laikā griezties pie sapulces galīgai izšķiršanai. Priekšsēdim jāpārtrauc debates, un sapulcei, kā augstākajam organam, jāapstiprina vājānoraida priekšsēža rīcībā attiecīgā jautājumā.
8. Debatējams jautājums var būt tikai tāds, kas vadībai rakstiski iesniegts ar vismaz divu balstiesīgo parakstiem un kuļu priekšsēdis nolasījis sapulcei.
9. Ja priekšlikums vai rezolūcija sastāv no vairākām patstāvīgām daļām, tad priekšsēdis pēv saviem ieskatiem, vai uz jebkura balstiesīgā dalībnieka pieprasījumu, var to sadalīt, lai ar katru rīkotos atsevišķi. "Dalīšanu pa detaļām" var darīt ar vai bez autora piekrišanas.
10. Debašu laikā var rasties dažadi ieteikumi, kas ierosina, kā rīkoties ar iesniegto rezolūciju vai priekšlikumu. Priekšsēdim jāievēro, kuļam ierosinājumam debatēs dot priekšroku un kuļš debatējams (DEB.), kuļš ne.

  1. Noteikt laiku nākamai sēdei.
  2. Pārtraukt sēdi.
  3. Saukt pie kārtības (t.i. dienas kārtības, likumu, statūtu, darbības vai kārtības noteikumu pārkāpšana.)
  4. Noskaidrot technisku jautājumu, vai prasīt sīkāku informāciju.

- DEB. 5. Iebildums pie vadības.

  6. Atsaukt priekšlikumu vai rezolūciju.
  7. Dalīt priekšlikumu vai rezolūciju pa detaļām.
  8. Slēgt debates un nobalsot.

- DEB. 9. Atlīkt uz noteiktu laiku.
- DEB. 10. Uzdot padomei vai komisijai nākt ar ieteikumu.
- DEB. 11. Atlīkt uz nenoteiktu laiku.
- DEB. 12. Grozīt vai papildināt.
- DEB. 13. Atsaukt jau agrāk pieņemtu lēmumu.
- DEB. 14. Apsvērt jau agrāk pieņemtu lēmumu.
- DEB. 15. PRIEKŠĀ LIKTAIS IEROSINAJUMS vai REZOLŪCIJA.
11. Kamēr sapulces priekšā ir ierosinājumi ar augstāku priekšrocību, pārējie nav diskutējami.
12. Dalībnieki, kas vēlas izteikties, priekšsēdim to darīs zināmu, paceļot roku vai pieceļoties kājās. Runāt var tikai tad, kad priekšsēdis dod vārdu.
13. Ja ir nepieciešams, dalībnieks var otru runātāju pārtraukt ar ierosinājumu, kam augstāka priekšrocība. Priekšsēdim jāapsver šo jautājumu svarīgums un attiecīgi jārīkojas.
14. Ja priekšsēdis runātāju sauc pie kārtības, tad runāšana tūlīt jāpārtrauc.
15. Katrs dalībnieks var izteikties vienu reizi par katru priekšlikumu vai grozījumu. Otrreiz vārdu var dot, ja vārdu dabūjuši visi, kas grib runāt pirmo reiz.
16. Sapulce var ierobežot debašu laiku.
17. Priekšsēdim jāturas pie kārtības normām, un viņa lēmumi kārtības jautājumos ir padoti tikai sapulces uzticībai.

Padome

- Guntis Siliņš
Padomes priekšsēdis
20 Nonquon Drive
Seagrave, Ont.
Canada L0C 1G0
(416) 985-8839
- Ilze Sīle
Priekšsēža vietniece
329 East 63 Street
Apt. 1A
New York, NY 10021
(212) 755-3162
- Tālivaldis Forstmanis
Vicepriekšsēdis
629 Mill Park Drive
Kitchener, Ontario,
Canada N2P 1V4
(519) 893-1435
- Jānis Krēslīņš, Sen.
Vicepriekšsēdis
3413 Giles Place
Bronx, NY 10463
(212) 548-0755
- Ervins Pilmanis
Kasieris, dalībnieku pārzinis
91 High Street
Butler, NJ 07405
(201) 838-2240
- Guntis Bērziņš
Sekretārs
37 Hanley Street
Toronto, Ont.
Canada M6S 2H3
(416) 762-6398
- Rita Gāle Uibo
Apkārtrāksta redaktore
22 Springbrook Road
Livingston, NJ 07039
(201) 994-2289
- Anita Padega Bataraga
1205 Union Street
Apt. C
Schenectady, NY 12308
(518) 370-5924
- Aivars Ronis
449 South 40th Street
Lincoln, NE 68510
(402) 489-2776